

EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS KOMMISSION

Bryssel den 11.01.1999
KOM(1998) 804 slutlig

Förslag till

RÅDETS FÖRORDNING (Euratom)

om vilka investeringsprojekt som skall meddelas kommissionen i enlighet med artikel 41 Fördraget om upprättandet av Europeiska atomenergigemenskapen

(framlagt av kommissionen)

Motivering

Kapitel 4 i Euratomfördraget rör investeringar på kärnenergiområdet. I artikel 41 i fördraget föreskrivs att kommissionen skall underrättas om investeringsprojekt. I bilaga II till fördraget förtecknas de industrigrenar för vilka denna typ av underrättelse är obligatorisk. I artikel 43 i fördraget anges att kommissionen skall underrätta investeraren och den berörda medlemsstaten om sin "uppfattning" beträffande varje projekt.

I syfte att genomföra dessa bestämmelser som finns i kapitel 4 i fördraget har två förordningar antagits; en av rådet (förordning nr 4 av den 15.09.1958) och en av kommissionen för genomförande av rådets förordning (förordning nr 1 av den 05.11.1958).

Rådets förordning nr 4 innehåller en tabell med en lista över industrisektorer, och för varje sektor anges två maxbelopp (tak) uttryckta i penningenheter. Ett tak avser nya anläggningar och det andra avser modifieringar. Varje investering som görs inom någon av de uppräknade industrisektorerna och som överstiger det tak som anges för sektorn i fråga måste anmälas.

Den penningenhet som används i rådets förordning nr 4 är EPU (European Payment Unit). Denna enhet infördes 1958, och den har ingen eller liten relevans för någon av de europeiska nationella valutorna av idag, och inte heller för euron som man räknar med att ta i bruk den 1 januari 1999.

För att lösa detta problem har kommissionen sökt ta fram en metod som gör det möjligt att justera taken och uttrycka dem i euro. Detta gav ett tillfälle att undersöka och fatta beslut om huruvida det också kunde vara nyttigt med någon form av klargörande avseende denna förordning. Förordningen är nästan 40 år gammal. Även om den har fungerat väl fram till nu är det också ett faktum att situationen och behoven hos kärnindustrin idag skiljer sig från vad som gällde för 40 år sedan. Man tog vara på detta tillfälle i syfte att "modernisera" förordningen.

Huvudområden där uppdateringar eller klargöranden föreslås:

- Omräkning av taken till euro och till den aktuella situationen inom industrin.
- Klargörande beträffande verksamhetsområdena för vissa industrisektorer som nämns i förordningen.
- Förslag som går ut på att kommissionen får offentliggöra information av allmän karaktär om de synpunkter som lämnats.

1. Taken:

a) Metod som använts vid omräkning av taken från EPU-enheter till euro

Denna omräkning kräver två saker:

- Prisindexsiffror för den europeiska kärnenergiindustrin.
- Förhållandet mellan EPU och euro.

Ingen av dessa två saker finns tillgängliga. För att ytterligare komplicera situationen har definitionen av EPU ändrats under årens lopp, och detta har gjort det omöjligt att följa utvecklingen konkret.

Definitionen av EPU fastställdes år 1957 på grundval av en fastställd mängd guld som motsvarade en US-dollar ($), vilken också definierades på samma sätt. Det är rimligt att anta att det inte spelar någon egentlig roll om kostnaderna för investeringar inom kärnindustrin uttrycktes i US-dollar eller EPU-enheter år 1958, eftersom växelkursen mellan dem var fast (1:1). Dessutom kan samma antagande göras för US-dollar och ecu år 1997, även om växelkursen i detta senare fall är en annan. Följaktligen kan man uttrycka 1958 års EPU i 1997 års ecu via de båda enheternas dollarmotsvarigheter. Förhållandet till dollarn under åren dessemellan är ointressant, och man kan bortse från detta när det gäller justering av taken i förordningarna. Denna lösning har också den fördelen att prisindexsiffrorna för kärnenergiindustrin kan uttryckas i US-dollar, och därför kan den användas för den slutliga omräkningen av taken i förordningarna i dag. För denna andra del av problemet kan man använda en på lämpligt sätt viktad kombination av prisindexsiffror från marknaderna för elproduktion, kemiindustri och uranförsörjning. Man har dock inte kunnat få fram

uppgifter som kan möjliggöra detta. Alternativt kan man, som en sista utväg, använda de välkända allmänna prisindexsiffrorna för dollarn. Naturligtvis kan man invända att prisindexutvecklingen i USA varit en annan än i Europa, men US-dollarn har varit "världsvalutan" efter andra världskriget, och varje skillnad i utvecklingen avspeglas åtminstone delvis i växelkurserna.

Kortfattat uttryckt: för att få en koppling mellan EPU från 1958 och ecu från 1997 föreslås att man utgår från 1958 års EPU, går till US-dollarn 1958 och använder prisindexsiffrorna för US-dollar för att gå till US-dollarn 1997 och sedan omvandla till 1997 års ecu. Förhållandet mellan euro och ecu fastläggs till 1:1 genom artikel 2.1 i förordning 1103/97 (EGT L 162, 16.9.97, s. 1).

Beräkning av förhållandet mellan 1958 års EPU och 1997 års ecu

Antaganden:

I. Prisindexändringar avspeglas på samma sätt i allmänna konsumentprisindex (KPI) för USA som i det särskilda prisindexet för kärnenergiindustrin i Europa (vilket för övrigt inte existerar). Närmare bestämt antar man att KPI på ett godtagbart sätt avspeglar prisindex för USA:s kärnenergiindustri, vilket inte i någon högre grad bör skilja sig från det europeiska prisindexet för samma industri.

II. Effekterna av växelkurser inom Europa kan inte beräknas med godtagbar noggrannhet eftersom korgdefinitionerna har ändrats många gånger, eftersom nya länder har anslutit sig till unionen under tiden och eftersom växelkurserna fortsatte att ändras under denna period.

KPI-U (KPI för konsumenter i tätorter, vilket är det mest allmänna KPI som är tillgängligt) är:

160,1 för 1997 (1 maj)

28,9 för 1958 (årsgenomsnitt)

1 för 1913 (startår för uppgifter avseende US-dollar)

Anmärkning: KPI för elförbrukning är 29,1 för 1958 och 130,6 för 1997, en skillnad på 18 % jämfört med det allmänna KPI-U. **(Alla KPI-värden har erhållits från den amerikanska regeringens byrå för arbetsmarknadsstatistik.)**

1 EPU_{1958} = 1 $\$_{1958}$ (båda baserade på en fastställd mängd guld: 0,88867088 gram)

1 $\$_{1958}$ = 160,1/28,9 $\$_{1997}$ = 5,5397 $\$_{1997}$, och härav följer att 1 $\$_{1997}$ = 0,180512 $\$_{1958}$

1 $\$_{1997}$ = 1/1,2485 ecu_{1997} = 0,80096 ecu_{1997}

Härav följer 0,180512 $\$_{1958}$ = 0,80096 ecu_{1997} och slutligen, om man antar att den årliga inflationen är 3 %, får vi

1 EPU_{1958} = 4,4371 ecu_{1997} = 4,71 $ecu_{31.12.98}$ = 4,71 $euro_{1999}$

En enkel multiplikation med 5 räcker för en omvandling av EPU från 1958 till euro 1999.

b) Andra frågor i anslutning till taken

En viktig faktor att ta hänsyn till vid översynen av taken i förordningen är förändringarna i de kärntekniska anläggningarnas storlek, struktur och teknik. Det är tydligt att avsikten med den befintliga förordningen är att få investeringsdeklarationer för projekt över en viss storlek. Utan ett sådant filter skulle man skapa en betungande byråkrati, både för industrin och för kommissionen, utan att det tillför någon uppenbar nytta. Exempelvis avsåg taken för kärnreaktorer reaktorer av alla typer (inbegripet forskningsreaktorer) vilka till storleken var avsevärt mindre än de kraftverksreaktorer som byggts under de senaste två decennierna.

Efter ett informellt åsiktsutbyte med branschföreträdare och en snabb titt på nyligen gjorda investeringsdeklarationer drog man slutsatsen att taken måste höjas med en faktor som är större än den faktor 5 som dikteras av överväganden som enbart rör prisindex–växelkurs. Detta i syfte att upprätthålla en balans mellan kommissionens "behov att veta" och nyttan med den deklarerade informationen. Taken får emellertid inte höjas för mycket, eftersom det skulle resultera i att man

undantar viktiga anläggningar som är små till storleken men som är av stor betydelse (t.ex. prototypreaktorer).

c) Förslag till nya tak finns i tabellen i artikel 1 i förslaget till rådsförordning (se bilaga).

2. Klarlägganden om verksamheter som skall anmälas vad gäller behandling och/eller förvaring/deponering av radioaktivt avfall samt stängning av anläggningar

I punkt 12 i bilaga II till Euratomfördraget sägs följande: "Anläggningar för industriell behandling av radioaktivt avfall, upprättade i anslutning till en eller flera av de anläggningar som anges i denna förteckning."

Tolkningen av denna formulering har tidigare lett till "meningsskiljaktigheter" i fall där anläggningen upprättats oberoende av varje annan anläggning för behandling eller lagring eller deponering av radioaktivt avfall eller utbränt bränsle. Den betydelse de båda ovannämnda investeringstyperna har för driftssäkerheten och miljön är uppenbar. Eftersom dessa anläggningar utgör en allt viktigare och oskiljaktig del av kärnbränslecykeln, sett både ur kommersiell/finansiell synpunkt och ur den allmänna opinionens synpunkt, anses det vara säkrare för en potentiell investerare om man gör klart att sådana investeringar måste anmälas till kommissionen enligt bestämmelserna i artikel 41–43 i fördraget.

Hantering/förvaring/deponering av avfall samt stängning av anläggningar var inte i fokus för de politiska och kommersiella intressena år 1958, när kärnenergiindustrin fortfarande befann sig i sin linda. Idag står det emellertid klart att dessa verksamheter kommer att spela en allt större och möjligen även dominerande roll för kärnkraftens utveckling och framtid.

a) Behandling, förvaring, mellanlagring och deponering av avfall och utbränt bränsle

Långtidsdeponering av radioaktivt avfall är kanske den mänskliga verksamhet där det är allra viktigast att förutse följderna så långsiktigt och så bra som möjligt, och därmed är den av utomordentlig vikt. Dessutom är detta ett område som är föremål för alltmer omfattande forskning, som kan komma att ge tekniska lösningar på ett problem som av många anses vara både mycket svårt och allvarligt. Det är av största vikt att kommissionen ges möjlighet att hålla sig à jour med verksamheterna och utvecklingen på detta område om man vill åstadkomma en samordnad utveckling. Det reviderade förslaget till förordning innehåller i artikel 1 en ny hänvisning till hantering av "utbränt bränsle eller radioaktivt avfall (t.ex. behandling, mellanlagring, slutförvaring och deponering)", och på så sätt klargörs att sådan verksamhet ligger inom förordningens allmänna tillämpningsområde. Vidare har man lagt till klargörandet att "anläggningar för behandling, förvaring eller deponering av radioaktivt avfall eller utbränt bränsle hänförs till sektor 12".

b) Stängning av kärntekniska anläggningar

Samma typ av argument gäller för investeringsprojekt som rör stängning av kärntekniska anläggningar, en fråga som förväntas dominera både "politiken" och ekonomin för kärnbränsleindustrin inom den närmaste framtiden och på lite längre sikt. Stängning nämns inte uttryckligen i förteckningen över industrisektorer, och även om en stängning rent logiskt, genom sin karaktär, räknas till kategorin "omställning", avses i bilaga II snarare "industriell verksamhet". Detta lämnar öppet för tolkning av huruvida stängningen av en reaktor är en "omställning" av en reaktor till t.ex. ett tomt fält. Fram till idag har inga stängningar inrapporterats. Det nya förslaget till förordning innehåller i artikel 1 en ny uttrycklig hänvisning till den allmänna verksamheten "montera ned anläggningar".

Kommissionen följer för närvarande utvecklingen inom området hantering av radioaktivt avfall, inom ramen för sin fjärde "lägesrapport". Denna innehåller dock teknikorienterad snarare än ekonomisk information. De två källorna (den fjärde "lägesrapporten" och den information som skall lämnas enligt artikel 41) kan betraktas som komplement till varandra.

3. Övriga klarlägganden

Man gör också följande klarlägganden för att undvika möjliga tolkningsproblem:

1. Varje behandling av råmaterial eller speciella klyvbara material med fysikaliska eller kemiska metoder hänförs till sektor 4 i förordningen.
2. Avlägsnande av fluor ur utsläpp eller avfall efter anrikning hänförs till en av sektorerna 4, 6, 8 eller 12.
3. Investeringsprojekt på mindre än 5 miljoner euro behöver inte anmälas formellt enligt förfarandet i artikel 43 i fördraget. Anmälan kan istället ske genom ett förenklat meddelande som innehåller endast de grundläggande väsentliga uppgifterna.

4. Kommissionens rätt att offentliggöra information i begränsad omfattning

De meddelanden som avses i bestämmelserna i artikel 41–43 i fördraget bildar vad som mycket väl kan vara en unik databas, som inte enbart är av historiskt värde utan som också kan vara användbar för undersökningar av betydelse för energiplanering. Rätten till offentliggörande kommer att ge kommissionen möjlighet att delge allmänheten sina synpunkter på varje investering. Detta kan mycket väl visa sig bli till nytta för investerarna, som verkar inom ett område som är av stort intresse för allmänheten. Sådana offentliggöranden får inte innehålla några "känsliga" uppgifter eller uppgifter som kan hämma konkurrensen. Artikel fyra har lagts till i det nya förslaget till förordning i syfte att ge kommissionen möjlighet att offentliggöra sin uppfattning.

5. Kommissionen föreslår att rådet, beträffande de förslag till uppdateringar och klarlägganden som nämns ovan,

– antar det bilagda förslaget till rådets (Euratom) förordning,,
– samtidigt upphäver rådets (Euratom) förordning nr 4 av den 15 september 1958,
– skickar föreliggande förslag till Europaparlamentet.

FÖRSLAG TILL
RÅDETS FÖRORDNING (Euratom)
av den .....
om vilka investeringsprojekt som skall meddelas kommissionen i enlighet med artikel 41 Fördraget om upprättandet av Europeiska atomenergigemenskapen

EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DENNA FÖRORDNING

med beaktande av bestämmelserna i Fördraget om upprättandet av Europeiska atomenergigemenskapen (Euratom), särskilt artikel 41 i detta,

med beaktande av kommissionens förslag, och

av följande skäl:

För att uppnå målen i fördraget om upprättandet av Euratom måste kommissionen underrättas om investeringsprojekt avseende nya anläggningar samt om återanskaffningar eller omställningar inom de industrigrenar som anges i bilaga II till fördraget, i de fall projekten är tillräckligt omfattande och direkt kan påverka produktionen, produktiviteten eller kärnsäkerheten.

Det är kommissionens ansvar att underlätta en samordnad utveckling av dessa investeringar och att lämna synpunkter på dem.

Ett genomförande fullt ut av den inre marknaden kräver att tekniska hinder undanröjs och att konstruktions- och säkerhetsstandarder harmoniseras.

Investeringar i hela bränslecykeln, inbegripet avfallshantering och stängning, är en grundläggande förutsättning för utvecklingen inom kärnenergiområdet och för en korrekt och ansvarsfullt bedriven verksamhet inom kärnindustrin.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Personer och företag inom de industrigrenar som anges i bilaga II till fördraget om upprättandet av Euratom, skall inom den tid som fastställs i artikel 42 i fördraget underrätta kommissionen om investeringsprojekt som syftar till att

- skapa produktionskapacitet,
- bibehålla kvantitativ och kvalitativ produktionskapacitet,
- direkt öka produktionskapaciteten,
- direkt öka produktiviteten,
- förbättra produktionskvaliteten,
- montera ned anläggningar,

- hantera utbränt bränsle eller radioaktivt avfall (t.ex. behandling, mellanlagring, slutförvaring och deponering),

när kostnaderna för industrigrenarna i kolumn I överstiger de respektive belopp som anges i kolumn II för nya anläggningar och i kolumn III för återanskaffningar och omställningar.

	Miljoner euro	
I Sektorer	II Nya anläggningar	III Återanskaffningar och omställningar
1. Brytning av uran- och toriummalm	30	15
2. Koncentrering av dessa malmer	30	15
3. Kemisk behandling och raffinering av uran- och toriumkoncentrat	30	15
4. Framställning av kärnbränslen i alla former	10	5
5. Tillverkning av kärnbränsleelement	10	5
6. Framställning av uranhexafluorid	10	5
7. Produktion av anrikat uran	80	40
8. Behandling av bestrålat bränsle i syfte att helt eller delvis avskilja element som ingår i detta	80	40
9. Framställning av reaktormoderatorer	30	15
10. Produktion av hafniumfritt zirkonium eller föreningar av detta	15	7,5
11. Kärnreaktorer av alla typer och för alla ändamål	50	25
12. Anläggningar för industriell behandling av radioaktivt avfall upprättade i anslutning till en eller flera av de anläggningar som anges i denna förteckning	20	10
13. Halvindustriella anläggningar, avsedda som förberedelse för uppförande av anläggningar som kan hänföras till någon av sektorerna i punkt 3–10 ovan.	10	5

Framställning av kärnbränslen i alla former (sektor 4) inbegriper kemisk behandling och omvandling av råmaterial eller speciella klyvbara material.

Processer för avlägsnande av fluor ur utsläpp eller avfall efter anrikning hänförs till sektorerna 4, 6, 8 och 12.

Anläggningar för behandling, förvaring eller deponering av radioaktivt avfall eller utbränt bränsle hänförs till sektor 12, även om dessa anläggningar inte är belägna på samma ställe som någon annan kärnteknisk industriell anläggning som nämns i bilaga II till Euratomfördraget.

En stängning av en anläggning, oavsett anläggningens typ, betraktas som en omställning.

För projekt som avser nya anläggningar för kärnreaktorer av alla typer och för alla ändamål - samt för projekt som rör återanskaffning, omställning, modernisering eller kapacitetshöjning vid sådana anläggningar - där kostnaderna inte överstiger fem miljoner euro, kan anmälan bestå av en enkel deklaration med endast de viktigaste uppgifterna, och förfarandet i artikel 43 i Fördraget om upprättandet av Europeiska atomenergigemenskapen behöver inte tillämpas.

Artikel 2

För att beräkna de kostnader som avses i artikel 1 skall alla utgifter som har ett direkt samband med genomförandet av investeringsprojekten beaktas, oavsett när sådana utgifter uppstår.

Artikel 3

Projekt som anmäls med anledning av denna förordning skall innehålla alla uppgifter som är nödvändiga för den överläggning som avses i artikel 43 i Fördraget om upprättandet av Europeiska atomenergigemenskapen, bland annat om följande:

1. Produkttyp eller verksamhetstyp samt produktions- eller lagringskapacitet.

2. Det totala utgiftsbelopp som direkt är knutet till det aktuella projektet, liksom storleken på de viktigaste delarna av beloppet.

3. Den tid som bedöms vara nödvändig för genomförande av projektet.

4. Framtidsutsikterna för anläggningens försörjning och drift.

Artikel 4

Utan att det påverkar tillämpningen av artikel 44 i Fördraget om upprättandet av europeiska atomenergigemenskapen, får kommissionen offentliggöra grundläggande uppgifter av allmän karaktär avseende kommissionens ståndpunkt samt de centrala uppgifter som gör att projektet kan identifieras, med undantag för uppgifter som är av kommersiell karaktär, som har att göra med immateriell äganderätt eller som kan påverka konkurrensen.

Artikel 5

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 1999.

Den kommer att offentliggöras i *Europeiska gemenskapernas officiella tidning.*

Denna förordning är till alla delar bindande och direkt tillämplig i alla medlemsstater.

Artikel 6

Europeiska atomenergigemenskapens råds förordning nr 4 av den 15 september 1958 upphävs härmed.

Utfärdad i Bryssel den ...

På rådets vägnar

Ordförande

ISSN 1024-4506

KOM(98) 804 slutlig

DOKUMENT

SV **12 09 01 10**

Katalognummer : CB-CO-98-807-SV-C

Byrån för Europeiska gemenskapernas officiella publikationer
L-2985 Luxemburg